

Tarım ve Köyişleri Bakanlığından :

Hayvan Irklarının Tesciline İlişkin Yönetmelik

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmelik, ıslah edilen, ortaya çıkarılan veya geliştirilen yeni ve farklı hayvan ırkları, hibritleri, hatları, ile Türkiye yerli hayvan ırklarının tescili ile ilgili usul ve esasları düzenlemek üzere hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik ıslah edilen, ortaya çıkarılan veya geliştirilen yeni ve farklı hayvan ırkları, hibritleri, hatları, ile yerli hayvan ırklarının tescili ile ilgili çalışma ve bunlar ilgili sını hakları kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik 10/3/2001 tarihli ve 24338 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4631 sayılı Hayvan Islahı Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığını,

Genel Müdürlük: Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünü,

Araştırma Enstitüsü: Bakanlığımıza bağlı Araştırma Enstitülerini,

Sınai Mülkiyet Hakkı: Tescil ettiren kurum yada kişilerin, tescil edilen saf yada melez ırklardan elde edecekleri ticari haklarını,

Milli Tescil Listesi: Tescil edilen Türkiye yerli hayvan ırklarını, hibritlerini ve hatlarını,

Tavsiye Listesi: Islah edilen, ortaya çıkarılan veya geliştirilen yeni ve farklı hayvan ırkları, hibritleri ve hatları listesini,

Tescil Alt Komitesi: Tescil komitesinin belirleyeceği konu ile ilgili uzmanlar grubundan oluşan komiteyi,

Çalışma Grubu: Konusunda bilimsel çalışmalara imza atmış, alanında araştırmacı olarak çalışan kişileri,

Tescil: Islah edilmiş ırkların, ırk özellikleri ile ekonomik ve genetik değerinin bu Yönetmelik esasları dahilinde tespit edilerek tavsiye listesine kaydedilmesini,

Islahçı: Hayvan ırklarının ıslahına ilişkin Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar dahilinde faaliyette bulunan kişi ve kuruluşu,

Uzman: Konusunda en az yüksek lisans düzeyinde akademik kariyer sahibi yabancı dil bilen personeli,

Tür: Ortak özelliklere sahip olan, aralarında birleşince döl veren ve bu özellikleri yavrularına geçiren hayvan gruplarını,

İrk: Bir tür içinde ortak özelliklerle belirlenen ve bu özelliklerini belirli çevre şartları altında yavrularına geçiren hayvan gruplarını,

Hibrit: Türler arası birleşme, (Kanatlılarda: Hatlar arası birleşme)

Yerli İrk: Uzun yıllardan beri tanınmış, isim yapmış ve bir ilmi araştırmanın sonucu olarak araştırmacı tarafından orijin ve özellikleri tespit edilmiş olduğu Tescil Komitesince kabul ve tescil edilmiş ırkları,

İrk Özellikleri: Kalıtsal yapıda mevcut olup çevre şartlarına bağlı olarak ortaya çıkan, ırkları birbirinden ayırmaya yarayan özellikleri,

Yeni İrklar: Saf yetiştirme veya melezleme sonucu elde edilen ırk özellikleri bakımından birbirine benzeyen ve bu özellikleri yavrularına geçiren ırkları,

Melezleme: İki ayrı ırka mahsus hayvanlar arasındaki çiftleştirmeyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Tescil Komitesinin Kuruluşu, Çalışma Esasları, Sekreteryası ve Görevleri

Tescil Komitesinin Kuruluşu

Madde 5 — Tescil Komitesi aşağıda belirtilen kurum ve kuruluşların temsilcilerinden oluşur. Tescil Komitesi, Bakanlık Müsteşar Yardımcısı başkanlığında toplanır.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığında 4 temsilci,

Çevre Bakanlığında 1 temsilci,

Orman Bakanlığında 1 temsilci,

Üniversitelerin ilgili fakültelerinden 3 temsilci,

Sivil Toplum Örgütlerinden 3 temsilci,

TÜBİTAK tan 1 temsilci,

Türk Patent Enstitüsünden 1 temsilci.

Tescil Komitesinin Çalışma Esasları

Madde 6 — Tescil Komitesinin çalışma esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) Gerçek ve Tüzel kişilerden gelecek yazılı talep doğrultusunda Tescil Komitesi toplanır.

b) Tescil Komitesi, alanında uzman olan kişiler arasından Tescil Alt Komitesini oluşturur.

c) Tescil Komitesi, asil üyelerin en az 2/3’ü ile toplanır.

d) Kararlar, belirlenen esaslar doğrultusunda toplantıya katılan asil üyelerin 2/3 çoğunluğu ile alınır.

Tescil Komitesinin Sekreteryası ve Görevleri

Madde 7 — Tescil Komitesinin sekreteryasını Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü yürütür.

Sekreteryanın görevleri şunlardır;

- a) Tescil Komitesini toplantıya davet eder, gerçek ve tüzel kişilerin gönderdiği ırk, hibrit ve hat ile ilgili bütün dokümanları davet yazısı ile birlikte komite üyelerine gönderir.
- b) ırk, hibrit ve hattın tescilini isteyen gerçek ve tüzel kişileri toplantıya davet eder.
- c) Tescil edilen hayvanların kayıtlarını tutar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tescil Alt Komitesi ve Çalışma Grubunun Görevleri

Tescil Alt Komitesinin Görevleri

Madde 8 — Tescil Alt Komitesinin görevleri aşağıda belirtilmiştir.

- a) İslah edilen, ortaya çıkarılan veya geliştirilen yeni ve farklı hayvan ırkları, hibritleri, hatları ile yerli hayvan ırklarının tescili ile ilgili ilkeleri belirler.
- b) Tescil Alt Komitesi, tescili istenen ırkla ilgili verileri değerlendirmek üzere toplanır.
- c) Karara bağlamak üzere bir rapor düzenleyerek Tescil Komitesine iletir.
- d) İhtiyaç duyulursa Tescil Komitesinden ek süre talep edilir.
- e) İslah edilen, ortaya çıkarılan veya geliştirilen yeni hayvan ırkları, hibritleri, hatları ile yerli hayvan ırklarının tescil edilecek özellikleri dikkate alınarak Çalışma Grubunu oluşturur.
- f) Çalışma Grubunun çalışma ilkelerini belirler.

Çalışma Grubunun Görevleri

Madde 9 — Çalışma Grubunun görevleri aşağıda belirtilmiştir.

- a) İslah edilen, ortaya çıkarılan veya geliştirilen yeni hayvan ırkları, hibritleri, hatları ile yerli hayvan ırklarının tescil edilecek özellikleri dikkate alınarak test çalışması yapılır.
- b) Çalışma Grubu, test çalışmaları sonucunda hazırladığı raporu Tescil Alt Komitesine sunar.
- c) İhtiyaç duyulursa Tescil Alt Komitesinden ek süre talep edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tescil Komitesinin Uygulama Esasları

Tescil İçin Başvuruda Bulunabilecek Kuruluşlar ve Kişiler

Madde 10 — ırk, hibrit veya hattın tescil edilebilmesi için ıslah eden veya geliştiren bir araştırma kuruluşunun başvuruda bulunması gereklidir. Ayrıca gerçek kişiler, sadece kendilerinin ıslah ettikleri ırk, hibrit veya hattın tescili için müracaat edebilirler.

Milli Tescil Listesi

Madde 11 — Yerli ırklar, tescilinden sonra Milli Tescil Listesine kaydedilir.

Tavsiye Listesi

Madde 12 — Ortaya çıkarılan veya geliştirilen yeni ve farklı hayvan ırkları, hibritleri ve hatları tescilinden sonra Tavsiye Listesine kaydedilir.

Sınai Mülkiyet Hakları

Madde 13 — Tescil ettiren kurum yada kişilerin Sınai Mülkiyet hakları; ıslah edilen, ortaya çıkarılan veya geliştirilen yeni hayvan ırkları, hibritleri ve hatlarının tescilinden sonra kazanılır.

- a) Yeni hayvan ırklarıyla ilgili sınai mülkiyet haklarının korunmasında; yürürlükteki Kanun ve diğer mevzuatlar uygulanır.
- b) Yerli ırkların mülkiyet hakkı, devlet adına Bakanlığa aittir. Bakanlığın izni olmadan yurt dışına her ne sebeple olursa olsun materyal çıkarılmaz.
- c) İslah edilen, ortaya çıkarılan, geliştirilen yeni veya farklı hayvan ırkları, hibritleri ve hatlarının her türlü ticari üretim ve satış hakları tescil ettirene aittir. İzni olmadığı sürece başkaları tarafından ticari amaçlı üretilip satılması yasaktır.
- d) Kamu kuruluşları, özel kuruluşlar yada şahıslarca geliştirilerek tescil ettirilmiş ırk, hibrit yada hatların başkaları tarafından süreli yada süresiz kullanılmalarına ücret karşılığında izin verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Yürürlük

Madde 14 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15 — Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Köyşleri Bakanı yürütür.